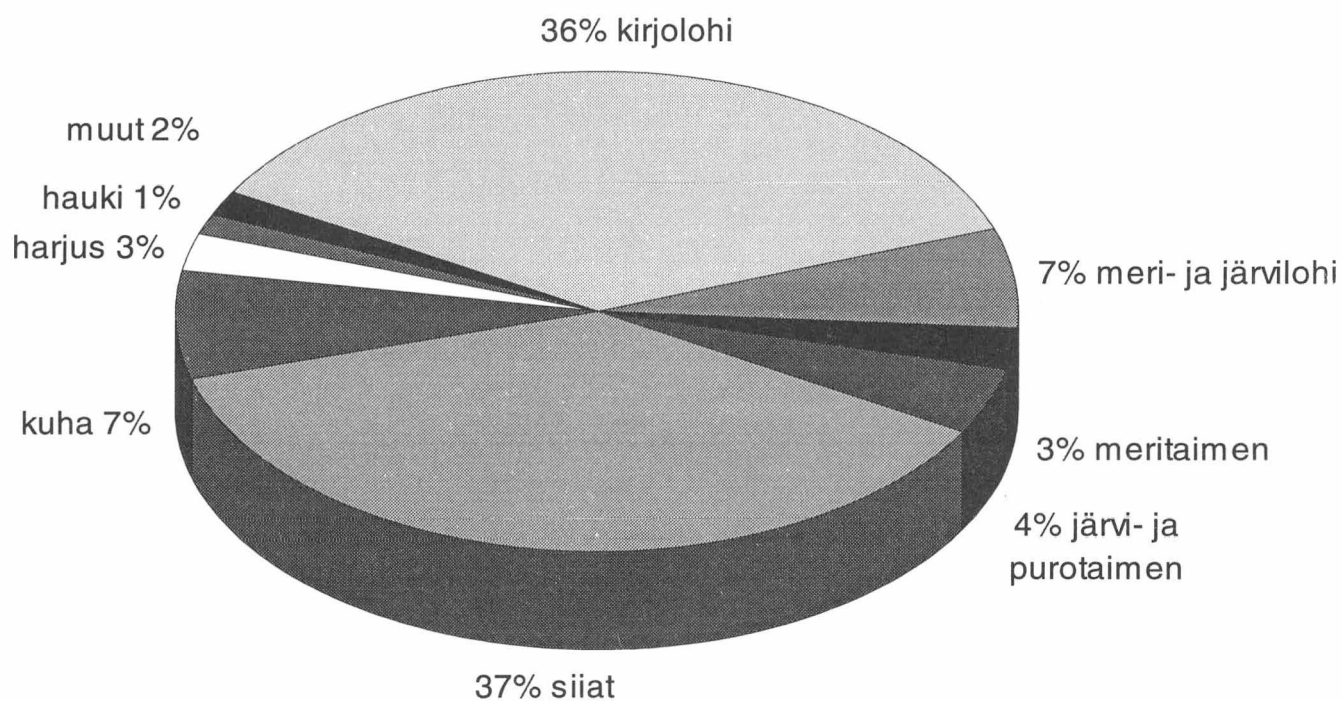

Kalanviljely vuonna 1993

Fiskodling år 1993

Istutuksiin ja jatkoviljelyyn toimitetut poikaset

Kalanviljely vuonna 1993

Kalanviljelytilasto on koko maata käsittävä tilasto kalanviljelytuotannosta. Edellistä kalenterivuotta koskeva kalanviljelytilasto laaditaan vuosittain. Tilasto perustuu kirjalliseen kyselyyn, joka lähetetään kaikille kalanviljely-yrityksille. Kalanviljelytilastointia varten pidetään kalanviljelylaitoksista osoiterekisteriä, mikä päivitetään vuosittain

Vuotta 1993 koskeva kysely tehtiin uusitulla lomakkeella. Kyselylomake oli kaksisivuinen aikaisemmin käytetyn yhden sivun sijasta. Vaikka kyselykaavaketta laajennettiin, sitä pyrittiin samalla kehittämään sisällöltään vastaamisen ja vastausten tulkinnan helpottamiseksi. Kyselyssä pääpaino oli edelleen ruokakala- ja poikastuotannon sekä tuotantotilojen selvittämisessä. Kyselyt lähetettiin vuoden 1994 tammikuussa ja uusintakyselyt vastaamattomille helmikuussa. Lomakkeita palautettiin yhteensä 585 kappaletta eli 70,5 % kyselyn saaneista. Vastausprosentti oli vajaan prosenttiyksikön suurempi kuin edellisen vuoden kyselyssä. Kyselykerroittain tarkasteltuna ensimmäiseen kyselyyn vastasi 54,3 % ja uusintakyselyyn 34,4 % laskettuna lähetettyjen lomakkeiden määrästä. Jos tarkastellaan eri laitoksia tuotantosuunnittain olivat vastausprosentit seuraavia: luonnonravintolammikkoviljelijät 78,3 %, poikaslaitokset 70,9%, ruokakalalaitokset 58,9%. Ravunviljelytuotantoa kysyttiin yhteensä 41 ravunviljely yritykseltä, joista 35 vastasi (85,4 %). Kokonaistuotannon selvittämiseksi on vastaamattomien osuus arvioitu laajennuskertoimia käyttäen.

Kalanviljelylaitoksia oli tilastointivuonna toiminnassa hieman vähemmän kuin edellisenä vuonna. Vähennemistä oli sekä ruokakala- että poikaslaitosten määrissä. Erityisesti merialueen ruokakalalaitosten määrä lienee todellisuudessa kuitenkin tilastoitua hieman suurempi, sillä jotkin yritykset, joilla on useita laitoksia ovat ilmeisesti tilastoituneet yhdeksi laitokseksi.

Ruokakalatuotanto on arvioitu erikseen sisä- ja murtovesialueille. Ruokakalaksi toimitettu kala oli lähes yksinomaan kirjolohta. Mm. lohta ei tilastoitunut ruokakalaksi lainkaan. Muiden lajien, lähinnä taimenen ja siian osuus ruokakalatuotannosta oli vain noin 0,1 %. Kirjolohta toimitettiin ruokakalaksi yhteensä noin 17,5 milj. kg (perkaamatonta painoa), mikä on noin 280 000 kg vähemmän kuin edellisenä vuonna. Onkikalaksi toimitettiin pääasiassa kirjolohta noin 500 000 kg. Ruokakalatuotannon arvoksi arvioitiin 375 Mmk. Tuotannon arvo sisältää kotimaan kulutukseen ja vientiin menneen kirjolohen lihan ja mädin arvon.

Kirjolohen poikastoimitusten määräksi arvioitiin yhteensä noin 31,8 milj. kappaletta, joista valtaosa oli alle 200 g poikasia. Kasvua edelliseen vuoteen verrattuna oli noin 6,4 milj. kappaletta. Kirjolohen poikastuotannosta noin 5% toimitettiin istutuksiin ja muu osa meni jatkoviljelyyn ruokakalaksi. Yhteenlaskettu meri- ja järvilohituotanto oli noin 5,9 milj. kappaletta, mistä istutuksiin toimitettiin noin 4,3 miljoonaa kappaletta (72 %). Lohien poikastoimitukset olivat noin 0,5 miljoonaa yksilöä suuremmat edellisvuoteen verrattuna. Järvi- ja purotaimenen poikasmäärissä oli selvää laskua havaittavissa. Istutuksiin toimitettiin noin 2,7 milj. kappaletta (68 %) ja jatkoviljelyyn noin 1,3 milj. kappaletta. Yhteensä määrä oli noin 1,1 milj. kappaletta pienempi edelliseen vuoteen verrattuna. Osasyynä tuotannon pienenemiseen saattaa olla lisääntynyt tuotannon suuntaaminen järvitaimenesta järviloheseen. Siianpoikasia toimitettiin yhteensä noin 32,6 milj. kappaletta, joista valtaosa eli 99 % meni istutuksiin. Siian poikastuotanto pienentyi noin 3,9 milj. kappaleella. Kuten siian myös kuhan ja harjuksen poikasista suurin osa toimitettiin istutuksiin. Edelliseen vuoteen verrattuna kuhanpoikasten toimitukset olivat pienentyneet noin 1,7 milj. kappaleella ja harjuksen lisääntyneet noin 0,4 milj. kappaleella. Suurin kasvu poikastuotannossa tapahtui rapujen kohdalla, joiden toimitukset 1,7 kertaistuivat edelliseen vuoteen verrattuna.

Poikastuotannon arvot ovat karkeita arvioita. Aikaisemmista vuosista poiketen ei ollut käytettävissä kalanpoikasten hintasuosituksia, joihin laskenta on perustunut. Vuoden 1993 kalanpoikasten hintatietoja kerättiin mm. puhelinkyselyin. Suuntaa antavia hintatietoja saatiin 25 kalanviljely-yritykseltä. Lisäksi käytettiin apuna eri järjestöjen ja laitosten hinnastoja. Useiden lajien kohdalla päädyttiin kuitenkin käyttämään vuoden 1992 hintasuositusta, jota suurin osa kyselyyn vastanneista ilmoitti käyttäneensä.

Fiskodling år 1993

Fiskodlingsstatistiken är en landsomfattande statistik över fiskodlingens produktion. Den uppgörs årligen för föregående kalenderår. Statistiken baserar sig på en skriftlig förfrågan som utsänds till samtliga fiskodlingsföretag. För detta ändamål upprätthålls också ett adressregister över fiskodlingarna som uppdateras årligen.

År 1993 togs förnyade blanketter i bruk. Frågeblanketten var nu tvåsidig, mot tidigare en sida. Trots att formuläret utvidgades försökte man samtidigt utveckla innehållet för att underlätta besvarandet och tolkningen av svaren. Huvudvikten låg fortfarande vid utredningen av produktionen av matfisk och yngel samt produktionsutrymmena. Förfrågningarna skickades ut i januari 1994 och en ny förfrågan till dem som inte svarat i februari. Sammanlagt returnerades 585 st. blanketter, 70,5 % av dem som fått förfrågan. Räknet per utsändning besvarade 54,3 % den första blanketten och 34,4 % den andra. Betraktar man olika anstalter enligt produktionslinje får man följande svarsprocenter: odlare med naturnäringsdammar 78,3 %, yngelanstalter 70,9 %, matfiskanstalter 58,9 %. Sammanlagt 41 kräftodlingsföretag fick också förfrågningar om sin verksamhet. Av dessa svarade 35 (85,4 %). Vid uträkningen av totalproduktionen har andelen för dem som inte svarat beräknats med hjälp av koefficienter.

Antalet verksamma fiskodlingsanstalter var under statistikåret något mindre än under föregående år, både beträffande matfisk- och yngelodlingar. Särskilt då det gäller matfiskodlingar i havet är det verkliga antalet dock troligen något större än vad som anges i statistiken, eftersom vissa företag som upprätthåller flera odlingar bokförts som en enda.

Produktionen av matfisk har uppskattats skilt för insjö- och brackvattensområdet. Fisk som levereras som mat är nästan utan undantag regnbågslox. Lax bokfördes t.ex. inte alls som matfisk. Andelen övriga arter, främst öring och sik, var endast ca 0,1 %. Odlingen av regnbågslox som matfisk uppgick till sammanlagt ca 17,5 milj. kg, vilket är omkring 280 000 kg mindre än föregående år. Dessutom levererades ca 500 000 kg fisk, huvudsakligen regnbågslox, för mete. Värdet av matfiskproduktionen beräknades vara ca 375 Mmk.

Antalet levererade regnbågslox-yngel uppskattades till sammanlagt ca 31,8 milj. ex., av vilka huvuddelen var yngel under 200 g. Ökningen jämfört med föregående år var 6,4 milj. ex. Av regnbågslox-ynglen gick ca 5 % till utplanteringar och resten till fortsatt odling som matfisk. Produktionen av havs- och insjölox uppgick till ca 5,9 milj. yngel, av vilka ca 4,3 miljoner (72 %) gick till utplantering. Leveranserna av laxyngel ökade med omkring 0,5 milj. ex. jämfört med föregående år. Antalet yngel av insjö- och bäcköring sjönk klart. Omkring 2,7 milj. ex. (68 %) levererades för utplantering och 1,3 milj. ex. för vidare odling. Den sammanlagda mängden var omkring 1,1 milj. ex. mindre än året förut. Den ökande inriktningen på insjölox i stället för insjööring kan vara en delorsak till produktionsminskningen. Sammanlagt 32,6 miljoner sikyngel levererades från odlingarna. Av dessa gick huvuddelen, 99 %, till utplantering. Produktionen av sikyngel minskade med ca 3,9 milj. ex. Största delen av gös- och harr-ynglen gick också till utplantering. Leveranserna av gösyngel minskade med ca 1,7 milj. ex. från föregående år medan antalet harr-yngel ökade med 0,4 miljoner ex. Den största expansionen inom yngelodlingen gällde kräftor, yngelleveranserna ökade 1,7 gånger jämfört med föregående år.

Värdena på yngelproduktion är grova uppskattningar. Olikt flera föregående år fanns det inga rekommendationer för yngelpriser att basera beräkningarna på. Uppgifter om yngelpriser för år 1993 samlades bl. a. per telefon. Tjugofem fiskodlingsföretag deltog i förfrågningen. Som hjälpmedel har vi också använt olika organisationers och institutioners prislister. I fråga om ett flertal arter beslöt vi ändå att använda prisrekommendationer från år 1992, som de flesta som svarande på förfrågningen hade använt.

Taulukko 1. Toiminnassa olleiden kalanviljelylaitosten lukumäärä
Tabell 1. Antal aktiva fiskodlingar

	Meri Havet kpl - st	Sisävesi Insjö kpl - st	Yhteensä Totalt kpl - st
Laitoksia kaikkiaan ¹ Anstallter inalles	201	543	744
Ruokakalalaitokset Matfiskanstalter	194	146	340
Poikaslaitokset Yngelanstalter	24	146	170
Luonnonravintoviljelijät Naturnäringsodlare	1 ²	336	337

¹) Osalla laitoksia on useita tuotantosuuntia - en del av odlingarna har flera produktionsformer
Lukuja ei tule laskea suoraan yhteen, sillä mikäli laitoksella on useammanlaisia tuotantosuuntia, sisältyy se kaikkiin ko.
lukuihin. - Talen kan inte adderas direkt, eftersom en anstalt som idkat flera olika former av produktion ingår i alla
ifrågavarande tal.

²) murtovettä käyttävä laitos - anstalt som använder brackvatten

Taulukko 2. Tuotantotilat
Tabell 2. Produktionsutrymmen

		Meri Havet	Sisävesi Insjö	Kaikkiaan Inalles
Verkkoaltaat, Nätkassar	1 000 m ³	1 183	298 ¹	1 481
Maa-altaita, Jordbassänger	1 000 m ²	20	848	868
Keinoaltaita, Konstgjorda bassänger	1 000 m ²	6	68	74
Luonnonravintolammikoita, Naturnäringdammar	ha	1	9 972	9 973

¹) sisältää aitaukset - innehåller inhägnad

Taulukko 3. Ruokakalatuotanto perkaamatonta painoa
Tabell 3. Matfiskproduktion som orensad fisk

	Meri Havet	Sisävesi Insjö	Kaikkiaan Inalles	Arvo Värde
Tuotanto - Produktion	1 000 kg	1 000 kg	1 000 kg	Mmk
Kirjolohi - Regnbågslax	13 687	3 823	17 510	375
Lohi - Lax	-	-	-	-
Muut lajit - Andra arter ¹	11	5	16	0
Yhteensä - Totalt	13 698	3 828	17 526	375

¹) mm. taimen ja siika - bl. a. öring och sik

Taulukko 4. Poikastoimitukset istutuksiin ja jatkoviljelyyn (1 000 kpl) sekä laitosten kalamäärät (1 000 kpl) vuoden lopussa (ei sisällä vastakuoriutuneita).

Tabell 4. Yngelleveranser till utplantering och fortsatt odling (1 000 st) och mängder i odlingar (1 000 st) i slutet av året (nykläckta ingår ej)

Laji/ryhmä ja kokoluokka Art/grupp och storleksklass		Toimitukset istutuksiin Leveranser till utplanteringar	Toimitukset jatkoviljelyyn Leveranser till fortsatt odling	Laitosten kalamäärät vuoden lopussa Mängder i odlingar i slutet av året
Kirjolohi	alle-under 20 g	437	20 578	2 165
Regnbågslax	20-200 g	787	6 406	8 885
	yli-över 200 g	343	3 239	5 259
Meri- ja järviolohi Lax och insjölox	alle-under 20 g	994	1 363	4 121
	20-200 g	3 248	272	1 891
	yli-över 200 g	66	1	187
Järvi- ja purotaimen Insjö- och bäcköring	alle-under 50 g	858	1 115	3 830
	50-200 g	1 495	65	1 656
	yli-över 200 g	349	70	473
Meritaimen Havsöring	alle-under 50 g	472	870	2 100
	50-200 g	1 071	-	927
	yli-över 200 g	21	-	17
Nieriät Rödingarter	alle-under 50 g	212	45	435
	yli-över 50 g	155	7	269
Siiat	alle-under 20 g	31 602	59	182
Sik	yli-över 20 g	658	307	92
Kuha ¹ Gös	kaikki koot alla storlekar	6 360	3	23
Harjus ¹ Harr	kaikki koot alla storlekar	2 216	5	56
Hauki ¹ Gädda	kaikki koot alla storlekar	1 210	8	-
Särkikalat ¹ Mörtfiskar	kaikki koot alla storlekar	368	-	0
Täplärapu ¹ Signalkräfta	kaikki koot alla storlekar	262	15	51
Rapu ¹ Flodkräfta	kaikki koot alla storlekar	66	47	56
Muut ² Andra	kaikki koot alla storlekar	177	-	55

¹)yleensä yksikesäisiä, alle 10 g painoisia poikasia. - vanligen ensamriga yngel, medelvikt under 10 g

²)mm. muikku ja made - bl. siklöja och lake

Taulukko 5. Poikastuotannon arvo**Tabell 5. Yngelproduktionens värde**

Kirjolohi - Regnbågslax	75 Mmk - milj. FIM
Muut lajit - Andra arter	102 Mmk - milj. FIM, josta istukseen toimitettu osuus n. 90 % varav ca 90 % levererade för utsättning

PL-PB 202
00151 Helsinki-Helsingfors

SVT

*Suomen Virallinen Tilasto
Finlands Officiella Statistik
Official Statistics of Finland*

*Finnish Game
and Fisheries
Research Institute*

Fish Culture in 1992

Tiedustelut - Förfrågningar

Riitta Savolainen (941) 837 521
Yrjö Lankinen (941) 837 521

Ruokakalatoimitusten määrät ja arvo meri- ja sisävesialueilla, poikas-
toimitusten määrät lajeittain sekä kokonaisarvo, laitosten kalamäärät
lajeittain vuoden lopussa, kalanviljelylaitosten lukumäärät sekä tuotan-
ttilojen määrät.

Julkaisujen myynti:

Försäljning:

Hinta – Pris

Julkaisujen myynti / 3B
00022 Tilastokeskus
Puh. (90) 1734 2011,
Fax (90) 1734 2291

Publikationsförsäljning / 3B
00022 Statistikcentralen
Tel. (90) 1734 2011
Fax (90) 1734 2291

50 mk

ISSN 0784-8455 = Ympäristö
ISSN 1236-6382